

21a

שכל אב ואם לא יוליכו בניהם לחופה כדי שלא יהיה חלוק בין אב ואם יהודים לאלו שאחד מהן נכרי וח"ו לעשות זה, שהרי נמצא שהוא תקנה להקל על עוברי עבירה הרשעים שגם לא יתביישו ויהיה בזה סיוע להפושעים הגדולים האלו ולכן ודאי יש לגעור בו ובכיוצא בו.

ומה שהאר"ק כתב"ה במנהג השושבינות ודאי שהיו שושבינים מימות עולם כדברי כתב"ה, אבל מנהג שבגמ' היה בהשושבינים של רעים וחברים ולא שייך זה למה שהאבות ואמהות של החתן והכלה מוליכין את בניהם ובנותיהן וזה לא הוזכר בגמ'. אבל עכ"פ הוא מנהג בכל המדינות שהתורים מוליכין בניהם ובנותיהן לחופה שג"כ אין לשנות מנהג אבותינו, וכ"ש שבשביל טובת הרשעים שלא יתביישו אין לשנות.

2.

בעיר שנהגו לכתוב בכתובה בשתוקי ואסופי בן אברהם אבינו אם יש ממש במנהגם

ובדבר איד לכתוב באסופי ושתוקי שלא ידוע שם אביהם בכתובה, הנה באשר הם פסולים לקהל הרי אם יכתבו עליהם בן אברהם אבינו יאמרו שהוא גר ויבא מזה מכשול שיכשירוהו לקהל כמו גר, וכן אין לכתוב כשידוע שם האם על שם אמו כדהיה רוצה לומר הדגמ"ר באח"ע סימן קכ"ט סע"ט' לבד טעמו דלשתוקי יש אב וזהו טעם קלוש דמאתר שאין אנו יודעין שם האב ואת שם האם ידעין מ"ט לא נכתוב שם האם, אבל הא כשיכתבו אותו על שם אמו הרי יאמרו שהוא בן ישראלית מנכרי שאין לו אב לפי הדין וכדאשכחן בגמ' ב"מ ע"ג ע"ב וברש"י ד"ה רב מרי ברב מרי בר רחל שנקרא בשביל זה על שם אמו שהוא כשר לקהל ואף לכהונה כשהוא זכר לכו"ע ואף בנקבה הא להרמב"ם כשרה אף לכהונה ואם ניסת לכהן אין מוציאין מידו כדאיתא בב"ש סימן ד' ס"ק ב' עיי"ש, ויבא מזה מכשול שיכשירו גם את השתוקי והאסופי לקהל וגם לכהונה, ולכן אין לכתוב על שתוקי ואסופי אלא שמותיהן בלבד כמפורש בש"ע בגיטין וה"ה בכתובה וצריך כתב"ה לכתוב בהכתובה רק שמותיהן לבד ואין בזה משום שינוי מנהג שנהגו בעיר לכתוב על שתוקי ואסופי בן אברהם אבינו או אם נהגו לכתוב על שם האם דשלא כדין היה מנהגם. וגם לא שייך מנהג על דבר שלא שכיחא.

וגם נראה דאף אם הוא אסופי כזה שכשר לבא בקהל כהא דניכר שרק בשביל רעבון השליכותו כדאיתא בקידושין דף ע"ג ע"ב ובש"ע סימן ד' סע"ט' ל"א שליכא מכשול נמי אין לכתוב בן אברהם אבינו דאף דלא יהיה מכשול מ"מ הא נפסד לדידה, דגר הא בתו פסולה לכהונה והאסופי הכשר לקהל כשר גם לכהונה

מלקבל שמה אין עושין כדיון, ומה שקורא אותן ב"ד הדיוטות הוא מטעם שאין חוששין לאיסור דלכתחלה כל כך ומגיידין אם אך הוא גרות דמורין בזה היתר. אבל בחדושי ביבמות בארתי דרך אחר בהא דהיתה גיורת כשרה וליכא ראייה משם ואין לפני הפנאי עתה לתאריך, אבל מהא דהלל ודאי היא ראייה.

וא"כ גיורת זו שאינה רוצה לקבל תלבושת נשים צנועות, לכתחלה הא ודאי אין לקבלה ובדיעבד אם קבלה תלוי בספק זה ויותר נוטה שבדיעבד היא גיורת, ולענין לכתחלה הא כל גרותה הוא לשם אישות שאף בקבלת כל התורה אין לקבל, וא"כ ודאי איכא טעם גדול מה שהיו מסכימים כל הרבנים דהאלא לקבל אותה לגיירה אם היתה מקבלת כל דיני התורה, אבל מ"מ טוב מה שלא מסכימין כולן בשביל זה תלבושת הצניעות שלא לקבלה דשני דברים חמור מדבר אחד.

ויש לדון מצד אחר דמאתר שנפרץ תלבושת הפריצות בעוה"ר גם בבנות ישראל ואף באלו שהן שומרות תורה, שלכן הנכריה שבאה להתגייר הרי חושבת שהוא רק חומרא בעלמא שרוצים הרבנים להטיל עליה יותר מהדין מאתר שידועת מנשים שמחזיקין אותן לשומרי דת ומתלבשות בתלבושת פריצות, ואף שאומרים לה הרבנים שהוא דבר איסור אינה מאמינה להם, וא"כ יש לדון אותה כנתגיירה כשלא ידעה מדיני התורה שהוא גר כדאיתא בשבת. ומסתבר זה אף שלע"ע אין לי ראייה ע"ן, אבל בכל אופן טוב שלא לקבל דהא בעצם יש לדחות מצד שהגרותה הוא לשם אישות, לכן אף שמאיה טעם הקילו בזה מהראוי שלא להקל עוד קולות. בכל אופן התקנה היא ראויה ואין להתירה.

3.

כאם נכרי שרוצה להוליד בתו מישראלית לחופה שרב אחד רצה להניח לו מחמת שהיה עושה טובות לבני העיר

ובדבר שעלה על דעת רב אחד להניח לאב נכרי להוליד את בתו מישראלית לחופה, יש לגעור בו אף שכוונתו הוא מחמת שהאב הוא איש חשוב במדינה ועושה טובות לכמה יהודים, כי הרי בזה נמצא שמקטינים את איסור החמור הזה ושעודנו חמור גם אצל הרבה עוברי עבירות המורות, מאתר שיראו שהרבנים מקריבין אותן, וגם הרי אף אם הרבה יהודים צריכים לנכרי זה ואין רוצים שיכעוס מאיזה יראת הפסד מסתבר דכשיסבירו לו שהוא ענין דתי שאנשים שאינם יהודים אין להם להיות שושבינים לא יקפידו ולא יכעסו כלום וכדאמר אב"י כה"ג לענין שבת בע"ז דף כ"ו ע"א. וגם חונן שחרב התוא רוצה להניח לכל אב נכרי שהרי נותן עצה בשביל זה לבשל את היין כדי שיוכל האב הנכרי להשקות לבנו ובתו החתן וכלה כמנהגם, או לתקן

שמצד הגרות היה גר צד לעבודה אך שהיה קשה כי לא קבל עליו איסור וי"ו וע"ז שייך תירוץ רבי' ו' הלל בטוח שאחר שילבש' ה רשאי לגייר, ובתורה' 'א דלא היה רשאי לקבל' וזנה מאחר שבדיעבד היה וח"כ יהיה גר לשם שר' ע"ב בעבדיה דר"ה בי' עם אנתתא ואכשר ר' ייב' על בת ישראל הולד כשר שות והלכה דכולן גי' שות, וגם התוס' מפרשים' צה לייחדה לו, ובשביל' אורה קשה דכיון דבכ' :לאו דלא יהיה קדש והרי' ייגשא להעבד משום שר' ו קבלה עליה איסור לא' המצות מחמת שלא ידע' לה ממילא גם על איס' דידוע דנתגיירה בסכ' א היה קבלה על לאו' ה מפרשת שלאו זה אינ' שת אף בלא ידיעה שאב' בה מקבלת זה. ולכן אינ' ת מצות אף במקצתן א' ית בהכרח גיורת בקב' לאו זה דלא יהיה קדש' להעבד משום שהוא מתנ' ויהיה נוחא גם מה שר' שידע שב"ד לא יקבל' ו זה, לכן גיירה בעצמ' וני ב"ד לפי' התוס' כי' אך בלא זה לא היו ב"ד לשם אישות ואין צריך' ו איסור לאו דעבד' א' בשביל שנתגיירה לקבל' , ובשביל זה דלא קב' : הדיוטות, דצורך קב' היה ידוע גם להדיוטות' דצריך קבלת מצות לא' ב"ד הדיוטות, ואין אכ' והוא שיעידו בפני ב"ד זכין אף על ב"ד הדיוטות' ז בדיעבד, ואולי גם זה' יי יודעין דאנשים שאי' היו מקבלין כלל דיוראי